

ROMANIA NOUA

Organ de propagandă pentru unirea politică a tuturor Românilor.

Director: Dr. ONISIFOR GHIBU

Iese în fiecare zi de lucru.

Prim-Redactor: Dr. Ion Matelu.

Abonamente:

1 Lună:
10 Lei sau 4 Ruble.
3 Luni:
25 Lei sau 12 Ruble.

Pentru preoți și învățători: prețul jumătate.

PLATA
PENTRU RECLAME
după
INVOLALĂ

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
Chişinău,
Viața Gogol No. 39.

ZILE ISTORICE

Nici când neamul nostru n'a trecut în cursul istoriei sale seculare, bogate în desfășurări de o măreție epică și de un tragic zguduitor, prin clipe istorice de o importanță mai mare decât cele cari se făuresc azi înaintea ochilor noștri. Nici când poporul nostru de pretutindeni n'a fost mai conștient de menirea sa în lume, mai unit în simțiri și gânduri, mai activ în munca pentru realizarea idealului său. Sufletul întregului nostru popor bate cu putere în așteptarea clipei sfinte a înfrunghării visului adăpat cu sângele strămoșilor și plătit cu suferinți de veacuri. Mai în deosebi însă neamul nostru dintre Prut și Nistru trăiește clipe negre de frumoză, clipe curate ale înălțării și izbăvirii. După un veac de batjocuri, asupriri și întunec, soarele culturii naționale îi încălzește sufletul și-i ridică cugetul.

Pe pământul binecuvântat de Dumnezeu și atât de bogat în amintiri istorice se desfășoară în asistența reprezentanților tuturor fracțiunilor românești cele mai neperitoare scene de istorie națională, se scriu paginile cari vor forma mândria neamului nostru întreg. Pe pământul lui învie și trecutul nostru, și atunci întâmplările de azi ajung mai înțelese, proiectându-se pe fondul trecutului istoric, viața actuală ce se scurge sub ochii noștri se leagă de trecutul mai apropiat și mai îndepărtat și într-o icoană întreagă noi privim trecutul și prezentul, pe care zidim viitorul. Două din cele mai noi epoci din trecutul de glorie și slavă al neamului nostru, pe care trebuie să-l cunoaștem tot mai mult, să-l iubim tot mai aprins s'au desfășurat zilele aceste dinaintea ochilor noștri înfrigați: *bătălia dela Mărășești și sfârșitul epocii lui Ștefan cel Mare*. În legătură cu evenimentele prin care trece azi neamul românesc aceste producțiuni ies din cadrul obicinuit al unor scene de teatru și se ridică la importanța lor de simboluri ale idealului național.

Privind uriașa încăerare dela Mărășești, în care ostași ai întregii

Români, conduși de un fiu al Basarabiei, au scăpat neamul nostru de robie și peire și, înscriind o nouă pagină de cea mai înaltă și curată glorie, sufletele noastre s'au cutremurat de puterea și vitejia acestui neam, iar ieri privind figura și sorbind vorba celui mai strălucit Voevod al Moldovei, ne-am înfiorat de măreția și strălucirea faptelor celor înainte de noi. Puternica piesă a măiestrului Delavrancea, a cărei acțiune cade în ultimele zile ale zbuciumatei domnii a celui ce-a fost Ștefan cel Bun și Sfânt, „nu pentru suflet că este în mărirea lui Dumnezeu, că el încă au fost om cu păcat, ci pentru lucrurile sale vitejești, carele nimeni din Domni, nici mai înainte, nici după aceea nu l-au ajuns” — pune înaintea noastră un fragment de cea mai curată glorie națională. Personalitatea acestui erou al creștinătății, care a umplut istoria Moldovei cu faptele sale neîntrecute aproape jumătate de secol și a cărui faimă a trecut hotarele ei, e atât de covârșitoare, încât toată ființa ni-i zguduită la ivirea lui și o clipă „ne'ndoim dacă așa oameni întru adevăr au stat”.

Ne aflăm pe culmea cea mai înaltă a desfășurării puterii moldovenești și pătrunzând cu mintea veacurile trecute cu toate înfăptuirile lor, ne întrebăm înfiorați: Ce s'ar fi ales din Moldova și din tot neamul românesc, dacă pe tronul Mușatinilor n'ar fi strălucit acest luptător nebiruit, temut de cei răi și iubit de cei buni? Neamul nostru ar fi ajuns robul neamurilor dușmane ce-l înconjurau, poate ar fi fost șters de pe fața pământului, cufundându-se în marea altor neamuri.

Moldova, abia înființată, un stat tânăr și mic, ajunsese prin natura așezării sale și prin desfășurările istorice într-o situație grea. De jur împrejur vecini puternici și vrăjmași, iar dinspre Dunăre furtuna amenințătoare a năvalei turcești. O singură lovitură putea zdrobi mica colonie latină din Orient. Dar sabia lui Ștefan, la a cărei cadere un fior de durere

EROII DELA MĂRĂȘTI

La Mărăști, locul de biruință unde Germanii au fost zdrobiți de către oștile României, flăcăii noștri au dovedit, că au același suflet vitejesc ca și strămoșii lor dela Rahova, Baia, Râșnov. Inversunarea cu care luptau ai noștri era atât de grozavă, ura cu care loviau în dușman atât de aprinsă, încât Nemții lepădau armelo îngrozite și fugeau în raptul capului după cum ne arată atât chipul de față ca și icoanele văzute la cinematograful românesc din Chişinău.

ne-a străbătut inimele, a apărut cu loviri de fulger hotarele țării și le-a lărgit, și pe oasele celor căzuți la Chilia și Cetatea Albă, la Catlabugi și Lipiui, la Racova și Valea Albă s'a ridicat și s'a sprijinit măreția Moldovei și pe jertfa acelor glorioși înaintași tovarăși credincioși ai unui domn mare se razimă și azi neamul nostru. Din puterea vecinic vie a acestei generațiuni au trăit generațiunile următoare și trăim și noi.

Înfățișarea acestei epoci eroice, stăpânite de puterea sufletească a unui singur om, ne-a arătat și binefacerea unei domnii înțelepte care, înconjurată de tot ce are țara mai bun, dreaptă, nepărtinitoare, geloasă de mărirea țării și știind că „țara nu e a boierilor” ci a tuturor ce trăiesc și cari vor urma, este expresia cea mai înaltă de ocărmuire națională întrunind într'un tot armonic neamul cu toate interesele și dreptățile sale.

Mărețe clipe ce le-am trăit admirând pe vitejii dela Mărășești și înfiorându-ne de strălucita domnie a bătrânului Ștefan să ne dea putere de a învinge toate greutățile, iar înțeleapta rânduială de ocărmuire armonică dela moartea acestui stâlp al Moldovei să ne arate drumul pe care trebuie să ne îndreptăm spre a uni vitejia, înțelepciunea, puterea de muncă, sufletul și brațul spre fericirea întregului nostru neam.

George Tofan

Cântece din Basarabia

Fruzișoară trei pelini,
Toată viața prin străini
Rătăcesc din loc în loc
Făr de parte și noroc.
Tare m'am mai săturat
Țările de necunjurat
Și lumea de vânturat.
Aș mai vrea să mă opresc
Și 'n pământul strămoșesc.
Străinel și făr de tată —
Ca și munții făr de piatră,
Străinel și făr de mamă,
Ca și Prutul făr de apă,
Străinel făr de părinte —
Ca Moldova făr de munți,
Străinel și făr de frați —
Ca și codrii făr de brazi,
Străinel făr de surori —
Ca și câmpul făr de flori,
Străinel și făr de casă —
Ca și trupul făr de oasă,
Ca și cucu făr de cuib,
Ca și-albina făr de stupi,
Străinel și făr de avere,
Ca și fagu făr de miere...
De aș avea o măicuță
Măcar cât o musculiță —
Tot ași mai avea credință.
De-aș avea o sorioară —
Măcar cât o lăcrămioară —
Tot n'aș duce-atăta pară,
De-aș avea un frățior —
Măcar cât un pușior —
Tot n'aș duce-atăta dor.
Da așa eu n'am pe nime —
Și-s străin ca vai de mine!
Miluța de la părinte,
Ca și apa de la munți,
Când o bei prinzi la putere
Și-ți mai tae din durere,
Mila de la sorioare,
Ca și apa din izvoare.
Ți-o fost sete și ai sorbit —
Inima ți-ai răcorit
Da mila de la străin,
Ca și un pahar de venin:
Când ai vrut se te 'ndulcești —
Atuncea te otrăvești. —

Din colecția de cântece populare străine de
I. Buzdugan.

Duminică 18 Februarie, la ceasurile 12 din zi se va deschide

Universitatea Moldovenească Populară
IN CASA EPARHIALA

Toți moldovenii sânt poțitii a lua parte la această sărbătoare culturală românească.

Administrația Universității

FRANȚA

și Chestiunea basarabeană

La articolul tipărit sub acest titlu în numărul 19 al gazetei noastre, primim următorul răspuns din part a domnului R. Sarret, consulul Franței pe lângă Republica moldovenească. Îl tipărim fără nici o schimbare, rămânând să ne spunem pe urmă cuvântul nostru, în chestiunea atât de însemnată pe care Domnia sa o discută.

Căci e sigur, că numai prin un schimb de vederi, făcut cu demnitate și cu toată sinceritatea se pot cunoaște ideile adevărate pe cari le au reprezentanții soarelui noastre mai mari Franța privitor la dreptul de viață neatărnată al Republicii noastre.

Domnule,

Am citit cu interes articolul d.-v. intitulat „Franța și chestiunea basarabeană”.

Eu cred de cuviință să vă răspund, că părerele mele nu le-ați înțeles bine.

Întrebat de un ziarist asupra chestiunii rusești, am zis că aliații nu recunosc numeroasele state mici independente, cari se formează în mod provizoriu pe teritoriul vechiului imperiu rusesc.

Am arătat acțiunea Germaniei, care provoacă și ajută aceste tendințe separatiste, sperând să stabilească cu acest mod un fel de robie economică asupra întregii Rusii și să realizeze programul partidului militarist prusian, care vrea anexarea provinciilor baltice: Estonia, Lituania și Curlanda.

Am zis că avem indicii sigure cum că poporul rusesc, întrebat în mod liber, va dori din contra să formeze un mare stat rus sub formă federativă, care să dea fiecărei provincii o largă autonomie și dreptul de a organiza viața sa în conformitate cu condițiile naturale și cu idealul neamului. Nu cred că Rusia a murit. Într-adevăr, ea este bolnavă, rău bolnavă. Ea, însă, este tare de constituție, va reveni la sănătate și atunci își va relua completa energie fizică și toată puterea morală.

Asupra chestiunii basarabene am zis că Franța nu a recunoscut independența proclamată, însă noi admitem deciziile se s'au luat față de situația excepțională a acestei țări.

Putem afirma că asupra acestei chestiuni, ea și asupra tuturor celorlalte, Franța nu se orientează după Rusia și nici după alte state.

Marele principiu, care domină această luptă de moarte între puterea libertăților și puterea forței, pentru care noi ne luptăm, este că popoarele liber întrebate să poată avea dreptul să decidă singure de soarta lor și să urmeze drumul spre care le împinge inima și interesele lor.

Tot așa a zis și d. General Vouillemin la banchetul din 8 Februarie: La „Ueber Alles” al inamicului noi răspundem prin idealul dreptului și al libertății. — Noi nu avem dreptul să decidem soarta popoarelor, însă vom ca popoarele să decidă liber de ele înșele.

Primiți, Domnule, asigurarea considerației mele.

R. Sarret

Preoțimea moldovenească și teatrul

După legile bisericii țariste, până acum nu era îngăduit ca preoții să meargă la teatru. De bună seamă că aceasta era o măsură greșită. Înțelegem ca preoții să nu ia parte la reprezentații teatrale imorale, dar se poate înțelege oprirea lor peste tot dela teatru, chiar și când teatrul este un mijloc de înălțare sufletească? Credem că nu! Mai ales acum, când avem reprezentații teatrale românești bune la Chişinău, preoțimea moldovenească ar lipsi dela o datorie națională, dacă s'ar mai lua după poruncile rusești, și nu s'ar duce să vadă pe Răzvan și Vidra, Apus de soare și alte piese cari sunt atât de bune mijloace pentru educația națională.

În Transilvania preoțimea română merge la teatru. În anul 1911, când a fost la Blaj o mare adunare culturală românească, au luat parte la teatru amândoi Mitropolii români și cei șase episcopi, dintre cari unul a ținut la acea adunare chiar și o conferință (lecție) despre teatru, cu multă plăcere ascultată de public.

Deci, preoții moldoveni să meargă la teatru românesc, care înalță simțământul național!

Indrăzniți, Eu am biruit lumea

Isus Christos

PUTEREA CUVANTULUI

La început era cuvântul și cuvântul era la Dumnezeu...

Cât învățământ nu cuprind vorbele de mai sus...

Cuvântului, idee, exprimată prin cuvânt, se datorează tot progresul societății omenestii...

Cu puterea cuvântului, se pot înduioșa până la lacrimi cei neîmplânziți și iarăși se pot asvârla în valurile fioroase ale luptelor...

De desul să poți trezi în sufletul multimei o aspirațiune, o dorință, sau o tendință de a face să înceteze un rău sau să se repare un drept încălecat...

Dar ce prăpastie deschide însă drumul rău... Iată halul în care a ajuns Rusia...

Neisprăvitele ostiri împărătești, cari, alături, ascultau de cuvântul șefilor lor...

Deci numai cuvântul adevărat și curat, rămâne neperitor, și aduce foloase omului și Societății?

Mântuitorul nostru Isus Christos, acele mare stăpânitor al cuvântului, a lăsat omenirii evangheliu, care va rămânea făclia binelui...

Dușmanii creștinătății au înmormântat pe marele Apostol al moralei, dar cuvântul lui a rămas și a prins rădăcini în lumea creștină...

Dar ce altă putere miraculoasă a salvat Basarabia, cea subjugată rușilor peste 100 de ani, dacă nu aceea a cuvântului?

A fost de ajuns un singur strigăt în limba românească, care să niște sufletele românilor...

Turma de bandiți ruși cari de voe de nevoie împingea o bună parte și din românii noștri pe calea răului...

Avem nădejde, că în curând lucrarea de luminare națională pornită prin acești noi apostoli...

Când s'a pus chestiunea naționalizării instituțiilor și autorităților din Republica noastră...

Eră vorba că în Republica moldovenească să înceapă să vorbească moldovenește nu numai țărânii dela țară...

Să înțelegem că toate nu se pot face într'un singur ceas, în Basarabia este totul abia la început...

Să fim mândri deci, că am ajuns la vremea să ne putem șlefui noi în de noi.

Să fim mândri deci, că am ajuns la vremea să ne putem șlefui noi în de noi.

Prin puterea cuvântului drept și bun, și numai prin el, vom putea face ca Basarabia să capete strălucirea diamantului...

Ventura D.

pagini mari, pe cari le citești cu o adevărată plăcere. Chiar dela început pâr. Mofa, întărește credința cetovenilor...

Avem nădejde, că în curând lucrarea de luminare națională pornită prin acești noi apostoli...

NAȚIONALIZAREA AUTORITĂȚILOR

Când s'a pus chestiunea naționalizării instituțiilor și autorităților din Republica noastră...

Eră vorba că în Republica moldovenească să înceapă să vorbească moldovenește nu numai țărânii dela țară...

Să înțelegem că toate nu se pot face într'un singur ceas, în Basarabia este totul abia la început...

Să fim mândri deci, că am ajuns la vremea să ne putem șlefui noi în de noi.

Prin puterea cuvântului drept și bun, și numai prin el, vom putea face ca Basarabia să capete strălucirea diamantului...

Ventura D.

Universitatea Populară

Din po-nirea spre cultură tot mai înaltă a cărturarilor moldoveni...

Scopul Universității este de a răspândi cultura și științele în popor...

Teatru Românesc în Chişinău

— Apus de soare, de B. Delavrancea. —

Artiștii Teatrului Național din Bomania, au venit pentru a doua oară la Chişinău...

"Piesa lui Delavrancea, intitulată așa de frumos, "Apus de Soare", stie singură să se apere și să își facă loc între operele vili și puterice...

"Cum, am spus ei, pe noi cari 30 de ani am lucrat pentru a vă rusifica, d-voastră doriți să ne dați afară dela slujbe..."

Nu, am fost prea buni, prea naivi. E destul. Trebuie să înțelegem primejdia cea mare...

Oh. D.

S'au fixat următoarele cursuri: 1. Istoria limbii române; 2. Istoria lit raturii române; 3. Istoria politică a Românilor...

Deschiderea sărbătorească a Universității se face Duminică, la 18 Februarie în Casa Eparhială.

imputerniciri. Au intrat în comisie domnii: Arh. Gurie, Gh. Tofan, C. Popescu, P. Pantelei și I. Macavei.

Prea multă politică! Un tânăr economist român, d. Al Cusin arată în revista Analole economice și statistice...

Vizarea documentelor. Pentru a orându-i trebile din Capitala Republicii Moldovenești se iau fel de fel de măsuri...

Din instrucția deputaților în Sfatul Țării. Zilele trecute în Sfatul Țării s'a pus la discuție instrucția deputaților din Sfatul Țării...

Ordin bun. Ministrul de război al Republicii Moldovenești a dat un ordin, ca toate ordinele, rapoartele și toate hârtiile din instituțiile militare să fie scrise pe blăncuri românești...

Nimicirea fermei. Țărânii satelor Climont și Mihailanca și tutul Hotinului au nimicit ferma de pe lângă școala de gospodărie...

Azi, Vineri, la ora 6 se ține în Casa Eparhială din Chişinău ședința Comisiunii pregătitoare pentru convocarea Soborului Bisericii ortodoxe din Republica Moldovenească.

Din lipsă de loc nu putem publica darea de seamă despre reprezentarea, prin artiștii Teatrului Național în Teatrul "Făclia" din Chişinău, a piesei "Apus de Soare."

Și până vom publica această dare de seamă, ne simțim datori să spunem că reprezentanța a fost minunată. Marele artist Hoffara a înfățișat pe Ștefan cel Mare al Moldovei într'un chip care a mișcat adânc toate inimile.

Știri. Sorată muzicală-dansantă. Sâmbătă seara, 17 Februarie, va avea loc în sala Teatrului Casino (Blagorodnăia Sobranăia) o serată muzicală dansantă...

Protestul lucrătorilor dela Odesa. Colonelul Muraviev care operează acum în Odesa, prin ordinele sale a făcut ca și lucrătorii să se pronunțe în contra lui...

Planurile Germaniei față de Rusia. Agenția telegrafică Wolff din Berlin dezvoltă tot mai limpede planurile urmărite de Germanii în Rusia...

Frontul din Apus. Paris, 14 Februarie. — Schimb de loc de artilerie mai puternic pe malul stâng al Meusei.

Muntele de Pietate (Casa Lombard din Chişinău). Se aduce la cunoștință, că la 18 Februarie, 10 ceasuri dimineața, în clădirea Muntelui de Pietate se vor vinde prin licitație...

Doctor-Dentistă Moldovancă Minchevici-Savelieff născută ȘAPTEFRĂȚI Oficiu serviciile sale D-lor ofițeri și funcționari militari din armata română.

Caut o violină bună spre cumpărare. Adresa: la "România Nouă".

Doctor-Dentistă Moldovancă Minchevici-Savelieff născută ȘAPTEFRĂȚI Oficiu serviciile sale D-lor ofițeri și funcționari militari din armata română.

Minunata brânză franceză, se vinde cu rub. 13-20 duzina. Chişinău Moghilovsca 5.

Cele din urmă știri

Înaintarea nemților în Rusia. Nauen, 13 Februarie. În dimineața zilei de 12 Februarie trupele germane au luat fortăreața dela Ravel.

Nemții iau Revel. Nauen, 14 Februarie. — Trupele germane armeană să înalțeze. Din a lupte grele trupele germane au luat portul Revel și ostrovul. Oștirile bolșevice fug în dezordine.

Bolșevicii iscălesc pacea cu Germanii. Nauen, 13 Februarie. — Cucerirea Hertling a jinit azi în parlament o cuvântare în care, între altele, a declarat: Eri seara ne-a sosit din Petrograd știrea că guvernul rus primește condițiile noastre de pace...

Scufundarea unui vas spaniol. Madrid, 14 Februarie. Gazetele din Spania protestează cu înverșunare împotriva purtării Nemților cari au scufundat prin un submarin vasul de comerț spaniol "Negus".

America contra păcii germane. Lyon, 14 Februarie. — Se pare, că americanii nu sunt deloc înclinați de aprobarea pe care-o dă contele Hertling condițiilor de pace ale președintelui Wilson.

Frontul din Apus. Paris, 14 Februarie. — Schimb de loc de artilerie mai puternic pe malul stâng al Meusei.

Muntele de Pietate (Casa Lombard din Chişinău). Se aduce la cunoștință, că la 18 Februarie, 10 ceasuri dimineața, în clădirea Muntelui de Pietate se vor vinde prin licitație...

Doctor-Dentistă Moldovancă Minchevici-Savelieff născută ȘAPTEFRĂȚI Oficiu serviciile sale D-lor ofițeri și funcționari militari din armata română.

Caut o violină bună spre cumpărare. Adresa: la "România Nouă".

Minunata brânză franceză, se vinde cu rub. 13-20 duzina. Chişinău Moghilovsca 5.

Ce face ostirea României în Basarabia?

Câte vorbe rele nu s'au spus țărânilor din Basarabia, asupra ostirii românești. Dușmanii fără suflet, cari nu mai pot storce țara a ceea ce bogată, șoptese prin toate satele că Români n'au venit să i scape de bolșevici și de moarte...

În multe părți ofițerii au început munca pentru desțepirea țărânilor prin carte, prin cântece, prin conferințe și șezători. Iată de pildă ce ne scrie sublocotenentul ardelen Alcazandru Comșa, aflător în satul Sădăc, ținutul Ismailului: „Eu sunt de la anul nou pe aici. În timpul liber desțep și oarecare muncă extraoficioasă, învățând copiii scrisul și cetitul limbii românești. Tot astfel iau în mod și mai intensiv cântece și jocuri școlare, ca să deștept în copii iubire față de școală și față de tot ce e românesc.

Deja am câștigat încrederea micuților și a populației, care se uită neîncrezătoare la noi.

Slujba în biserică se face mai mult pe rușești, însă eu am pășit îndată cu câteva cântări bisericesti de ale noastre. Poporul a rămas foarte îmbucurat auzind cântările în limba lui".

Iată ce face ostirea României în Basarabia?

mâniei: muncă de luminare și nu de asuprire. Muncă de ridicarea fraților din întunecutul rusesc, care i-a făcut robii tuturor străinilor. Soldații noștri sunt învâzătorii adevărați, și în lumina aceasta îi vor cunoaște și frații din Basarabia.

Acesta e drumul cel adevărat care duce la învire.

"Cuvânt Moldovenească" în formă nouă

Incepând cu ziua de 15 Februarie, "Cuvânt Moldovenească" din Chişinău, gazeta țărânilor din Basarabia, iese în formă nouă.

Redactarea ei a luat-o asupra sa părintele Ioan Mofa, cel mai bun gazetar pentru popor la noi. În fruntea gazetei stă ca director d. Pan. Halipna, redactorul de până acum, iar ca administrator profesorul ardelen Dr. Seb. Borncemisa.

Suntem încredințați, că destoinicia pâr. I. Mofa va face din "Cuvânt Moldovenească" un izvor viu de viață și de întărire națională precum și un puternic mijloc de propagandă sănătoasă al idealului nostru. Acela care ne-a dat în Ardeal, în România și în America foaia "Libertatea", cetită de zeci de mii de țărani cu cel mai mare folos cultural și național se face astăzi și un îndrumător al presei populare din Basarabia.

Numărul 17, cel dintâi de sub redacția Domniei sale, deși păstrează încă buclă rusească — singura cunoștință de țărâni basarabeni — se înfățișează în format în c'odată așa de mare ca până acum. Dar ceea ce-i dă adevărată nouă prețioasă, este drumul nou ce se desface din cele 4

pagini mari, pe cari le citești cu o adevărată plăcere. Chiar dela început pâr. Mofa, întărește credința cetovenilor, arătând că „sângele vărsat nu rămâne niciodată vărsat în zadar".

Avem nădejde, că în curând lucrarea de luminare națională pornită prin acești noi apostoli, va da cele mai frumoase roade. Iar când gazeta își va schimba și haina, îmbrăcând litera latină, ea se va perface deplin în adevărat organ de luptă pentru unitatea noastră națională.

Când s'a pus chestiunea naționalizării instituțiilor și autorităților din Republica noastră, dușmanii au simțit de odată că li se ia cea mai mare armă, pe care au avut-o ei contra noastră. Eră vorba ca mai înainte de toate să se introducă limba moldovenească.

Eră vorba că în Republica moldovenească să înceapă să vorbească moldovenește nu numai țărânii dela țară, dar și boerii dela oraș, pe la autorități. Lucrul firesc și normal, contra căruia, părea, că nimeni nu va putea spune nimic. Dar de odată s'au ridicat larofiliile, rusificății și rusificătorii, cari au protestat cu cea mai mare energie contra unei asemenea îndrăzneții.

Cum, am spus ei, pe noi cari 30 de ani am lucrat pentru a vă rusifica, d-voastră doriți să ne dați afară dela slujbe. unde ne-a pus stăpânirea dela Petrograd? Ce îndrăzneală ce obrăznicie? Și frații noștri moldoveni cei buni la suflet și naivi, s'au simțit vinovați, și le-au mai dat trei ani să lucreze pentru rusificarea și subjugarea noastră, pentru propaganda lor rusofilă centralistă, pentru a-și bate joc de noi și a ne spune în față: „proștorii, fără noi nu puteți trăi, doar noi v'am proștit așa de mult că nu v'am înțelegeti ce primejdie săntem azi pentru voi".

Nu, am fost prea buni, prea naivi. E destul. Trebuie să înțelegem primejdia cea mare, care ne amenință dacă vom lăsa și mai departe pe rușificatorii. Să ne închipuim că la un moment dat independența noastră se clatină, acești rusificatorii, cari se află azi în capul aproape a tuturor instituțiilor noastre, vor da cei dintâi tot concursul lor dușmanilor noștri.

Și noi vom pierde totul. Dar dacă aceste instituții nu vor fi conduse de oamenii noștri, cari poate nu vor fi întoldeana la înțelegere, dar ei în tot cazul vor fi de partea noastră și ne vor da tot sprijinul. Aceasta este o chestie prea mare, și cei în drept să se gândească bine la ea.

Oh. D.

SOC. CULTURALĂ „FĂCLIA” ORARUL

Invățământului de limbă moldovenească dela școala Moldovenească No. 1

Se dă în toate zilele la Gimnaziul No. 1 băieți din Kivskaia pe grupe:

Grupa I de la orele 9—1a 9.50 a. m. cu Prof. D. Munteanu-Rămnice.

Grupa II de la orele 10—10.50 a. m. cu d. prof. Axente Banciu.

Grupa III de la orele 11—11.50 a. m. cu d. prof. Vasile V. Haneș.

Grupa IV de la orele 12—12.50 p. m. cu d. prof. H. Popa.

Grupa V de la orele 1—1.50 p. m. cu d. profesor V. r. g. I. Tempeanu.

Grupa VI de la orele 4—4.50 p. m.

Grupa VII de la orele 5—5.50 p. m. cu d. profesor Vasile Grecuc.

Grupa VIII de la orele 6—6.50 p. m. cu d. profesor I. J. Caprescu.

Grupa IX de la orele 7—7.50 p. m. cu d. profesor P. V. Haneș. Într-o grupă se primesc numai 25 ascultători. Grupele II, III, VIII și IX sunt prinse. Cei ce rămân sunt slobode și oricine vrea să poftescă, să facă arătare la secretariatul societății „Făclia”, strada Mihailovskaia 52. Membrii societății au învățatură gratuită (fără plată); ceilalți plătesc trei ruble pe lună.

Și din toate vorbele, și de jale și de glumă, și ale copiilor și ale bătrânilor, un singur suflet se desface și ereză din ce în ce mai laminat în fața noastră — sufletul Moldovei, iatrupat în mântuitorul ei. În momentul când apare slavul Șt fan, bun, dușos, glumeț, fără a înceta o singură clipă de a voi ce un stăpân atotputer-

Și din toate vorbele, și de jale și de glumă, și ale copiilor și ale bătrânilor, un singur suflet se desface și ereză din ce în ce mai laminat în fața noastră — sufletul Moldovei, iatrupat în mântuitorul ei. În momentul când apare slavul Șt fan, bun, dușos, glumeț, fără a înceta o singură clipă de a voi ce un stăpân atotputer-

Și din toate vorbele, și de jale și de glumă, și ale copiilor și ale bătrânilor, un singur suflet se desface și ereză din ce în ce mai laminat în fața noastră — sufletul Moldovei, iatrupat în mântuitorul ei. În momentul când apare slavul Șt fan, bun, dușos, glumeț, fără a înceta o singură clipă de a voi ce un stăpân atotputer-

Și din toate vorbele, și de jale și de glumă, și ale copiilor și ale bătrânilor, un singur suflet se desface și ereză din ce în ce mai laminat în fața noastră — sufletul Moldovei, iatrupat în mântuitorul ei. În momentul când apare slavul Șt fan, bun, dușos, glumeț, fără a înceta o singură clipă de a voi ce un stăpân atotputer-

Și din toate vorbele, și de jale și de glumă, și ale copiilor și ale bătrânilor, un singur suflet se desface și ereză din ce în ce mai laminat în fața noastră — sufletul Moldovei, iatrupat în mântuitorul ei. În momentul când apare slavul Șt fan, bun, dușos, glumeț, fără a înceta o singură clipă de a voi ce un stăpân atotputer-

Și din toate vorbele, și de jale și de glumă, și ale copiilor și ale bătrânilor, un singur suflet se desface și ereză din ce în ce mai laminat în fața noastră — sufletul Moldovei, iatrupat în mântuitorul ei. În momentul când apare slavul Șt fan, bun, dușos, glumeț, fără a înceta o singură clipă de a voi ce un stăpân atotputer-

Și din toate vorbele, și de jale și de glumă, și ale copiilor și ale bătrânilor, un singur suflet se desface și ereză din ce în ce mai laminat în fața noastră — sufletul Moldovei, iatrupat în mântuitorul ei. În momentul când apare slavul Șt fan, bun, dușos, glumeț, fără a înceta o singură clipă de a voi ce un stăpân atotputer-

Și din toate vorbele, și de jale și de glumă, și ale copiilor și ale bătrânilor, un singur suflet se desface și ereză din ce în ce mai laminat în fața noastră — sufletul Moldovei, iatrupat în mântuitorul ei. În momentul când apare slavul Șt fan, bun, dușos, glumeț, fără a înceta o singură clipă de a voi ce un stăpân atotputer-

Și din toate vorbele, și de jale și de glumă, și ale copiilor și ale bătrânilor, un singur suflet se desface și ereză din ce în ce mai laminat în fața noastră — sufletul Moldovei, iatrupat în mântuitorul ei. În momentul când apare slavul Șt fan, bun, dușos, glumeț, fără a înceta o singură clipă de a voi ce un stăpân atotputer-

Și din toate vorbele, și de jale și de glumă, și ale copiilor și ale bătrânilor, un singur suflet se desface și ereză din ce în ce mai laminat în fața noastră — sufletul Moldovei, iatrupat în mântuitorul ei. În momentul când apare slavul Șt fan, bun, dușos, glumeț, fără a înceta o singură clipă de a voi ce un stăpân atotputer-